

Ny kollektivroman om New York City af Atwood og 35 andre amerikanske forfattere: En hyldest til historiefortællingen

Margaret Atwood, Douglas Preston, Celeste Ng, Erica Jong og mange andre forfattere har bidraget til kollektivromanen "Fjorten dage", der udspiller sig i New York City under pandemien, og som minder om Boccaccios værk "Dekameron". Foto af en tilfældig bygning i Lower East Side, Manhattan: Wiki Commons. Foto af Margaret Atwood: Wiki Commons

Frederik Thomsen
27.04.2024

KULTUR // BOGANMELDELSE – Kollektivromanen *Fjorten dage*, udtænkt og redigeret af Douglas Preston og Margaret Atwood, er et interessant vidnesbyrd om den sværeste periode under Corona-krisen – samt et fængende billede på menneskets bestræbelser på at skabe forbindelser og nærvær. Den er også et orgie i repræsentation, skriver Frederik Thomsen.

Fjorten dage

Forfattere: Margaret Atwood & Douglas Preston samt 34 andre forfattere

Oversat af: Jakob Levinsen

Forlag: Lindhardt & Ringhof. 400 sider. Udkom d. 16. april 2024

Fjorten dage er ikke en enkelt forfatters værk, men derimod en meget original kollektivroman, der kan henføres til hele 36 nordamerikanske forfattere med vidt forskellige kulturelle baggrunde, stilistiske greb og niveauer af berømmelse. John Grisham, Erica Jong, Margaret Atwood og Celeste Ng er blandt de mere prominente i en dansk kontekst.

Hver især har de skrevet en valgfri historie, som efterfølgende er blevet indflettet i en overordnet rammefortælling udtænkt af forfatteren Douglas Preston, der sammen med Atwood har redigeret dette særegne romanprojekt. De forskellige bidragsydere optræder ikke med byline under deres respektive historier, og romanen fungerer således som en sammenhængende tekst, om end en liste bagerst i bogen angiver, hvem som har skrevet hvad.

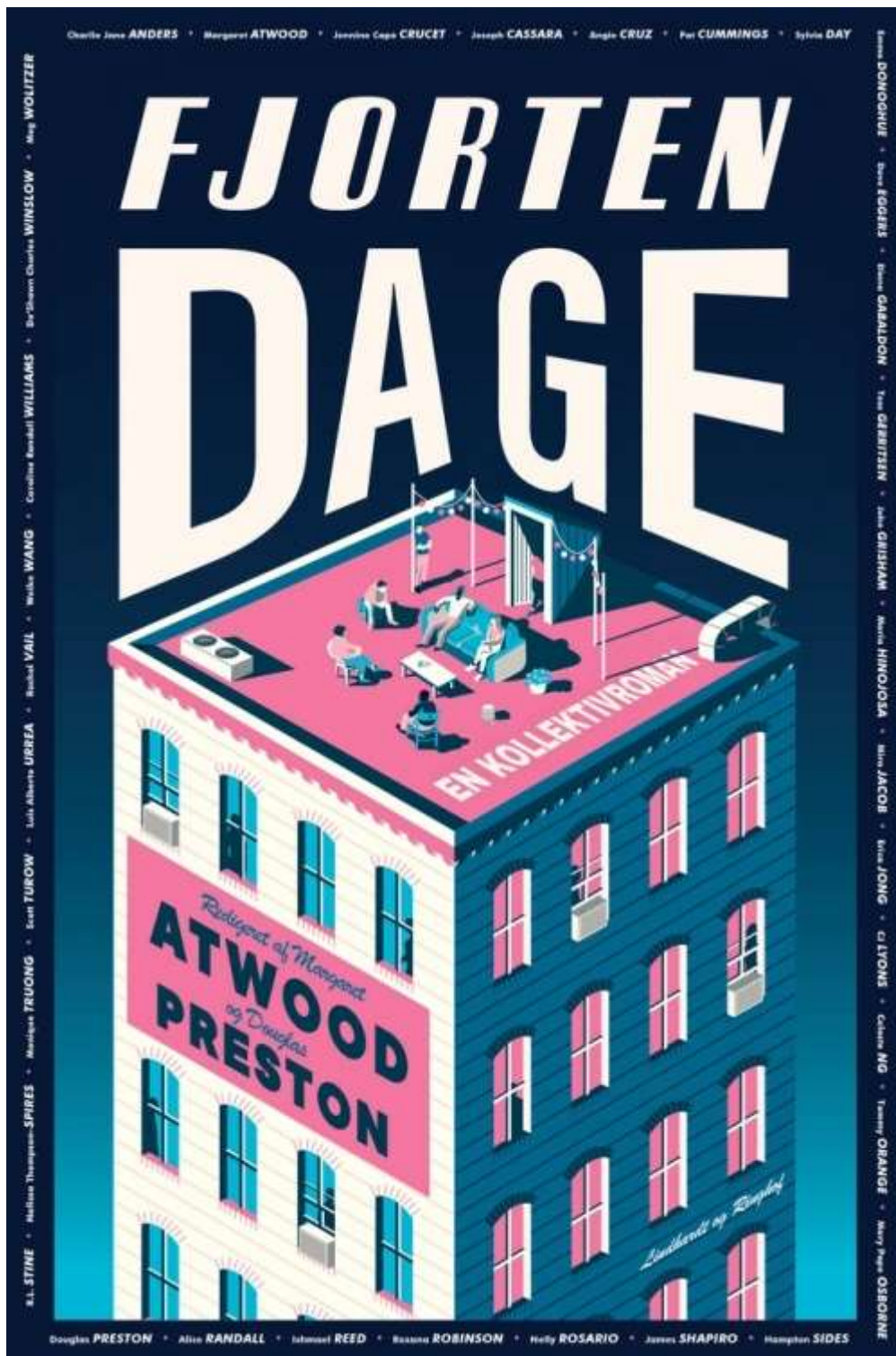
Fjorten dage i pandemiens epicenter på Manhattan

Fjorten dages rammefortælling udspiller sig i New York City under Corona-krisen i foråret 2020, hvor den vertikale verdensbys tætbefolkede bydele udgjorde brutale epicenter. Dette overordnede narrativ, som indkapsler romanens myriade af små historier, strækker sig over kun to uger fordelt på præcis 14 kapitler, et for hver dag. De omhandler alle en gruppe beboere i en forfalden ejendom beliggende i Manhattans Lower East Side kvarter.

Romanens omdrejningspunkt er bygningens nye vicevært, en 2. generations rumænsk-amerikansk kvinde ved navn Yessenia, som i åbningskapitlet kommer i besiddelse af sin forgængers ringbind med notater om de forskellige beboere. Notaterne indeholder blandt andet de øgenavne, som ejendommens mange karakterer figurerer under – navne som ”Damen med Ringene”, ”Terapeuten”, ”Hello Kitty”, ”Eurovision” og ”Eddike”.

“Historierne bliver således en kollektiv modstandsstrategi vendt mod en skræmmende verden hærget af død og sygdom

Som et interimistisk frirum fra Corona-krisens sociale isolation mødes viceværten hver aften med de øvrige beboere på ejendommens tag for at hylde den hermetisk nedlukkede bys heroiske sundhedspersonale. Denne rutineprægede hyldest, bestående i en øredøvende kakofoni af potter og pander, der bankes mod hinanden, udvikler sig imidlertid hurtigt til en tilbagevendende sammenkomst centreret omkring delingen af historier.

Historiefortællingen bliver således omdrejningspunktet for dette uformelle ritual, hvis beretninger – om alt fra genfærd og adoption til almenmenneskelige tematikker såsom død og kærlighed – dagligt forener ejendommens beboere i et fysisk distanceret samvær på taget.

Yessenia beslutter sig på denne baggrund for at optage og nedfælde deres ritualiserede udveksling af historier og dermed videreføre den forrige viceværts optegnelser over bygningens mangfoldige sammenrend af lejere. En beboerkreds, der modsat byens velbjegete indbyggere ikke har kunne flygte til afsides

sommerresidenser på afstand af virussens dødelige hærgen, hvis mange ofre Yessenia ligeledes fører fast protokol over.

En slags moderne Dekameron

Fjorten dages overordnede koncept og narrativ synes således inspireret af den italienske renæssancehumanist Giovanni Boccaccio og hans verdensberømte novellesamling *Dekameron*, som består af en lang række historier fortalt af en gruppe mennesker på flugt fra "den sorte død" i 1300-tallets Firenze.

På tolvtedagen trækker en af romanens karakterer da også en direkte parallel til dette værk, da han med reference til beboernes tilbagevendende sammenkomst udbryder: "... hvordan kan alt det her ikke minde os om Dekameron?".

Hvor Boccaccios historiefortællere undslap storbyen, er *Fjorten dages* sammensatte persongalleri dog fanget i den. En by, hvor støjen fra normaltilværelsens menneskemylder pludselig er udskiftet med tonerne af de pendulerende ambulancers insisterende sirener, hvis antydning af smerte og lidelse, af dødens latente nærvær, vidner om det kollektive traume. For som beboeren i lejlighed 5C formulerer det på dag 9: "Sandheden er, at vi under normale omstændigheder ikke ville have ænset hinanden. Vi har næsten intet til fælles, har vi vel?"

Manhattan i april 2020. Pandemien ramte særligt hårdt i New York City. Foto: Wiki Commons

En af *Fjortens dages* historier handler i forlængelse heraf om, hvordan to fjendtlige kaniner (!) lærer at omgås hinanden efter at have gennemlevet et fælles traume, der knytter dem sammen i en slags skæbnefællesskab. Dette synes i nogen grad også at være tilfældet for den forfaldne bygnings beboere. Deres nyfundne fællesskab peger ligeledes på et sært opbyggeligt element ved den globale pandemis totale undtagelsestilstand, idet virussen på sin vis afstedkom en mulighed for et andet nærvær. Et nærvær, som var hævet over den travle hverdags indadskuende gøremål og praktisk-kalkulerende tilgang til verden.

“De forskellige historier inkluderer aktuelle såvel som politisk sensitive emner såsom immigration, racisme og ”cancel culture”

De isolerede beboere finder et sammenhold i historiefortællingerne, der fungerer som et værn mod den usynlige og allestedsnærværende sygdom. En beboer udtaler fx, ”... hvad der sker heroppe på taget, er en bekræftelse af vores menneskelighed over rædslen og banaliteten ved en virus.”

Historierne bliver således en kollektiv modstandsstrategi vendt mod en skræmmende verden hærget af død og sygdom, hvorfor romanen grundlæggende kan udlægges som en hyldest til historiefortællingens magt såvel som styrken ved et fællesskab.

Dette fællesskab af vidt forskellige mennesker, hvad etnicitet og livserfaringer angår, kan desuden udlægges som selve fortællingen om USA – denne demografisk sammensatte nation – der modsat de europæiske nationalstater principielt ikke er baseret på nogen historisk dybde dimension eller fikseret essens baseret på et intimt, organisk og historisk fremvokset mellemmenneskeligt bånd.

Diversitet

Fjorten dage er derimod et orgie i repræsentation, hvor forskellige minoriteter gives stemme, og de forskellige historier inkluderer aktuelle såvel som politisk sensitive emner såsom immigration, racisme og ”cancel culture”. Diversitet er således ikke kun et tema i bogens overordnede struktur og fortælle tekniske udtryksform, men gennemsyrrer også beboernes historier, der er vidt forskellige i både form og indhold.

En historie omhandler for eksempel en nonne på et katolsk hospital, der kan forudse sine patienters død, mens en anden kredser om Shakespeares liv under pesten i 1500-tallets London. En tredje beskriver en ung kvinde, der en aften dukker op på taget og hævder at være en forvandlet edderkop, som til dagligt ernærer sig som skadedyrsbekæmper.

“Indtægterne fra bogen går desuden til *Authors Guild Foundations* arbejde med at sikre den alsidige litteraturs mulighedsbetingelser

Min personlige favorit er skrevet af Alice Randall og udmaler historien om en sort countrysangerinde og hendes fordrukne mands omflakkende tilværelse i 70'ernes Texas. En smuk fortælling om forbudt kærlighed, utæmmet livsbegær og tidsåndens barske realiteter i et raceopdelt USA.

Den store diversitet i form og indhold betyder imidlertid også, at *Fjorten dage* indimellem fremstår noget usammenhængende, selvom Prestons ramme fortælling er både underholdende og velkomponeret. Bogens fragmentariske struktur kan dog også betragtes som en selvstændig pointe, da den på sin vis reflekterer det yderligt splintrede USA, der stod tilbage på den anden side af den globale pandemis dødelige strejftog. Et udspaltet samfund blottet for sammenhængende fortællinger, der kan binde fællesskabet sammen og forene landets divergerende stemmer i et samlet narrativ om nationens fremadrettede form.

Fiktionens kraft

Fjorten dages forherligelse af den lille historie, der holder liv i de diminutive spor, et menneske efterlader sig i løbet af et livsforløb, er under alle omstændigheder sympatisk.

Kvaliteten varierer dog en del undervejs, hvilket gør romanen ujævn som samlet læseoplevelse. Men på trods af disse indvendinger er *Fjorten dage* et interessant vidnesbyrd om en svær periode samt et fængende billede på menneskets bestræbelser på at skabe forbindelser og nærvær.

Enkelte historier hænger ved efter endt læsning og understøtter dermed romanens betoning af fiktionen som en nødvendig kraft, der kan forlene livet med mening, trodse magten, give stemme til de afmægtige og bekræfte idealer på tværs af tid og sted.

Indtægterne fra bogen går desuden til *Authors Guild Foundations* arbejde med at sikre den alsidige litteraturs mulighedsbetingelser og generelt fremme forståelsen for forfatterfagets værdi for samfundet. *Fjorten dage* er i mine øjne frugten af et velmenende romanprojekt, som både er originalt i sin form, ambitiøst tænkt og fornøjeligt eksekveret.

Læs også Flemming Kloster Poulsens anmeldelse af Salman Rushdies seneste bog: **“Salman Rushdie hylder mod og kærlighed i ny bog om livsforandrende overlevelse”**.

Celeste Ng

corona

diversitet

Manhattan

Margaret Atwood

Frederik Thomsen

Frederik Thomsen, f. 1988, er fuldmægtig i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet samt forfatter til flere artikler om idéhistorie, litteratur og modernistisk kunst. Han er bosat i København efter flere år i New York City.

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →